

جهنگی ناوخۆ له عیراق!

واقعییه تیکی رۆژانه له دژی ژیان ونه منیبه تی خه لک

وهرگیرانی له فارسییه وه: محمد غفور

نووسینی: فاتح شیخ

ژماره راجله کینه ره کانی کوشتاری هه مه رۆژهی خه لکی عیراق، هه رۆژه بلاوه بنه وه. ئەمۆ ئەم ژماره یه، له خهستنه سه ریوی حکومه تی تاله بانئ - جهغه رییه وه، له "هه لباردن" و ده سپیکردنی "پۆسه ی دیموکراسی" یه وه؟ له که وتنی صدام و "نازادی عیراقه وه" له ریگای جهنگی ئەمیریکاوه، تانیستا؟! سه رجهم چه ند سه ده زاره؟ ئەم ژمارانه چیمان پیده لین؟

بئ گو مان ژماره کان له وه که مترن که له واقعدا روودده دن به لām واقعییه تیکی روون وره وان ده خه نه روو که میدیا بی شه رمانه خه ریکی داپۆشینیه تی: جهنگیک که به هیرشی ئەمیریکا ده ستیپین کرد، له مه ودا یه کی به رفراواندا له دژی ژیان و گۆزه رانی خه لک له عیراقدا به رده وامه. ئەم واقعییه ته که رۆژانه میدیا کان ژماره کانی ده دن و روخساری قیزه ونیشی په خه شده که نه وه، خه ریکن وه کو جهنگی ئەمیریکا له دژی تیرۆر ده رخواردی به رورای گشتی جیهانی ئەه دن! له وه ش به ولاده تر، میدیا کان له گه ل ئەم ژمارانه و ئەم روخساره قیزه ونانه یدا ناگایانه خه ریکن به رورای گشتی جیهان له گه ل کوشتاری رۆژانه ی خه لکی عیراق رادینن. ئەمه خۆی گۆشه یه کی دیکه ی جهنگ و تاوانکاری به هه رۆژه ی جهنگیکه له عیراقدا که رووبه خه لکی جیهان و روو به من و ئیوه خه ریکه دل و میشکی ئیمه ی کردۆته نامانج بۆته وه ی بمانتۆقینی، و قبولیکه ی که هه رته مه یه! نا، قبولینا که یین، نا، نابئ قبولیکه یین.

به ته نیشتی ئەم جهنگ به رفراوانه وه له دژی خه لکی عیراق و ئەم جهنگه میدیا یه له دژی خه لکی جیهان، فریودانیک "ته حلیلی" ئیجگار نزمیش هه روا رۆژانه پیشه که شده کری: لیکۆله ره وه کانی زانکۆکان، دامه زراوه کانی "لیکۆلینه وه ی ستراتیژیکی"، که هه ر هه مرویان له خه زمه تی وه زاره تخانه کانی جهنگدان، له هاوشانی "موفه سرانی" میدیا کانه وه په ی تاپه ی تا "پیشبینی" ده که ن که عیراق "له وانیه" به نا قاری "جهنگی ناوخۆ" دا بروات!! مه سخه ره یه! باله وه گه رین که هه میشه زانکۆکان و سه نته ره نا کادیمیکه کان له ژبانی واقعی له داوه تر بوون و هه میشه دابرا بوون لئی، لیه دا نیت به ره سمی ئەوه پیشه سازی درۆیه که ده یه ویت به ره مه ی خۆی که له که بکات. ماوه یه کی زۆره که جهنگی ناوخۆ له عیراق گۆراوه بۆ واقعییه تی هه رۆژه. ئەم "پیشبینی" یانه ته ده کۆشن به به رورای گشتی بقبولینن که گویا ئەمه جهنگ نییه، به لکو ئەمه "پۆسه ی نازادی عیراق" و "پۆسه ی دیموکراسی" خه لاتکراری ئەمیریکیه به خه لکی عیراق و "رۆژه لاتی ناوه راست" که خه ریکه ئەجه ته به ره وه و کۆسپه کانی سه ریوی پاکده کاته وه!!

داگیرکردن، جهنگ، تیرۆر و... ؟

بۆورد بوونه وه له بارودۆخی عیراق سه ره تا ده بی چه ند دیارده له یه ک جیا بکری نه وه و دواتر بگری نه وه پالیه کتر هه تا به درووستی لییان تی بگه یین: جهنگ، داگیرکاری، تیرۆر، جهنگی میلشیا و داروده سه ته وورد درشته چه کرداره ئیسلامی و قه ومییه کان له گه ل یه کتر، نه بوونی ئەمنییه ت و دزی و راووروت و ده ستدریزی و سه رانه سه ندنی شه وان و ته نانه ت رۆژانه بۆسه ر خه لک له ناو ماله کانیان و له کاتی په ری نه وه له شه قامه کان و له کاتی سه فه ر له سه ر ئیویانه کان و ته وانئ تر، جهنگ و په لاماری ره وته ئیسلامییه کان له تاستیکی فراوانی کۆمه لگادا بۆسه ر شه ست له سه د 60٪ دانیش تان واته ژنان. راسته که تیرۆر و خۆکۆزی له عیراقدا هه یه، به لām ئەمه ته نها گۆشه یه کی وینا که یه. گۆشه یه کی تری وینا که جهنگه به هه موو شیوه کانییه وه. تیرۆر تیرۆره و جهنگ جهنگه. په یوه ندیان هه یه له گه ل یه کتر به لām نابئ تیکه ل بکریین. ئەمانه هه موویان لایه نه جیاوازه کانی جهنگیکه به رفراوان و ترسانکن که له عیراقدا له تارا دایه و که س ناتوانئ ناویکی دیکه ی لیبنئ جگه له جهنگ (یا "جهنگی ناوخۆ")، مه گه ر ته نها به پشت به ستن به بی شه رمی و بی ئابرویه ک که له جۆری بۆش و بلیر و رامسفیلد و به ره مه ی درۆی میدیا ی وابه سه ته پی یانه وه نه بی. پایه وینه مای هه موو ئەم دیار دانه، دووسال له مه و به ره له گه ل جهنگی ئەمیریکا و هاویه پانانی له دژی عیراق داریژرا و ئیستا ش هه روا جهنگ و تیرۆری خۆبه خۆ و پچر پچر و ده سه ته ویه خه که سه ر تاسه ری گۆزه رانی خه لک و دامه زراوه ی مه ده نی کۆمه لگای هاویش تۆته به رده م مه ترسی مه رگ و ویران کارییه وه، نا کامی و جودی هیزه داگیر که ره کانی ئەمیریکا و ئیئتلافی جهنگی هاویه پانانییه تی له عیراقدا یه.

خودی هیزه داگیر که ره کان هه رۆژه ده رگیری جهنگن له گه ل خه لکدا، جهنگه کانی فه لوجه و چه دیسه و ته وانئ تر، جهنگی کلاسیکی هیزه داگیر که ره کان له دژی هاوولاتیان، ئەمه که لایه نی به رامبه ر، پاشا وه کانی به عسن به شیکی بیویستی روودانی جهنگه به لām هه مووی نییه. داگیرکاری ئەمیریکا له هه مان کاتدا ئیمکانییه ته داته دهستی لایه نی به رامبه ر که جهنگی خۆی وه کو "مقاومه" ئاراسته بکات و بیسه پینئ به سه ر خه لکدا.

بەتەنەشت و لەناکامی ئەم بارودۆخە داگیرکارییە عێراق و ئەم سەپاندنە تیرۆریزم و ملهپوری سەربازی ئەمریکا بەسەر خەلکی عێراقدا، ئیسلامی سیاسی و جهوری ئیسلامی ئیماکانییەتی جوجوولی بەرفراوان و دەستاوێزایی بۆ رەخساونە هەتا کۆنەپەرستی ئیسلامی بەسەر گۆشە گۆشەیی ژبانی خەلک و کۆمەلگادا داسەپینتی.

بەتەنەشت و لەناکامی ئەم بارودۆخە داگیرکارییە عێراقدا، درندە و جانەوهرانی ئیسلامی لەهەر دەمارگیرییەکی عەشیرەتی و مەزەهەبیک ئیماکانیان بەدەسپیناونە پەلاماریکی بەرفراوان بۆسەر ژنان کەزۆریی سەرۆکی شەست لەسەد 60%ی کۆمەلگا پیکدینن لەکوشتاری فەردی و بەکۆمەل وێرانە و تەعەدای جنسی و ترس و تۆقاندنی هەمیشەیی ریکبەخەن.

لەپال و لەناکامی ئەم بارودۆخە داگیرکارییە عێراقدا، دارودەستە تیرۆریستیە ئیسلامییەکان لەچەشنی زەرقاوی و ئەلقاعیدە و باندهکانی دیکە لەدووورتین شوینەکانی "بیلا دی ئیسلامە" لەعێراق دەرەتیان چنگەکووتوو بۆ ریکخستنی تیرۆر و کردووە خۆکوژییەکان.

بەتەنەشت و لەناکامی ئەم بارودۆخە داگیرکارییە عێراقدا، کەپاشاوەکانی رژیمی صدام و گاردی کۆماری و جەیش و حەرەس قەومی و مەنەزەماتی حیزبی بەعس بەبەرزکردنەوی پەرچەمی دووفاقی ناسیونالیزی عەرەب و ئیسلامی دژی ئەمریکایی، وە بەشیعاری "مقاومە" وە (کەسەرەرای موخالفەتیان لەگەڵ داگیرکاریدا ناتوانن ناوهرۆکی تەواو کۆنەپەرستانە و دژی خەلکی ئەم "مقاومە" یە بشارنەو)، لەدژی هیزەکانی ئەمریکایی و دەولەتی تالەبانی - جەعفری و ئەوانی تر جەنگی خۆیان بەرئخستوو و دریزەشی پێدەدەن. ئەمە جەنگە و خۆیشی بەشیعە لەجەنگی گەورەتر کەهەوری چلک و خۆیناوی سایی خستۆتە سەر سەراپای کۆمەلگا. ئەمە کەبۆش رۆژیکی دیاریکراوی وەکو کۆتایی جەنگ لەعێراق راگەیاندوو، بەلام بەو هۆیە وە کەلایەنی بەرامبەر توانای جەنگی هەیه ناکرێ بەم راگەیاندنە لەحالهتی جەنگی بچیتەدەرەو.

لەژیر سببەری ئەم بارودۆخە داگیرکارییە عێراقدا، قەلشتی قەومی تەعەسوویکی تازە زیادکردوو بۆسەر قەلشتیکی میژوویی کە لەعێراقدا بەهۆی بوونی مەسەلە کوردەو، لەئارادا بوو و جەنگ و دەعوای قەومی لەکەرکوک تەنھا یەکیک لەخالهکانی تەقینەو هیهتی.

لەژیر سایی ئەم هەلومەرجەدا، حاکمیەتی میلیشیایی و کەلک وەرگرتنی دەولەتی لەمیلیشیا بەناوی ئەمنییەتە و لەدژی ئەمنییەتی خەلک زەمینەیی پەیدا کردوو، هەرئیستا میلیشیای جەیشی بەدر لەگەڵ میلیشیای حیزبەکانی ناسیونالیستی کورد پیکەو بەربوونەتە گیانی خەلک و هەرتان و ساتیکیش لەوانەییە چەک لەیه کتر رابکیشن.

لە کوردستانی عێراقدا، بەپێچەوانەیی ئەو کە دوو حیزبی ناسیونالیستی دەسەلاتدار لەدرۆ و فریوی پوچ و بێپەردە کە دەرخواردی خەلکی دەدەن، کیشەییەکی قوول لەنیوانیاندا لەسەر دەسەلات لەئارادایە کەزەخیرەییەکی نامادەیی تەقینەو هیهتی جەنگی ناوخرۆ نامادە کردوو. بەپێچەوانەیی یەکیتیەیی کە درۆینەو کە بەزەدەخەنەیی ساختە گەرەکیانە نمایشی بکەن، قەلشت و ئیختلافی نیوان دوو حیزبی ناسیونالیست-عەشیرەیی دەسەلاتدار لە کوردستانی عێراقدا لەدرۆ و ئیختلافی کۆن و نووی هەریەک لەوان لەگەڵ دارودەستە شۆقینیستەکانی عەرەب، یان ئیسلامی و یاتورکمان نامادەتر و قاییلی تەقینەو هیهتی! ئیختلاف لەسەر پۆستی سەرۆکیەتی هەریە کەبەو هۆی دواکەوتنی ریسواییهینەر بۆ "پەرلەمانە" بوو کە شوشەییە کەیان تەنھا لووتکەیی کیو بەفرینەیی شەری دوو حیزبە لەسەر دەسەلات و لەسەر سەهەمی راووروتی خەلکی کوردستان و سەهەم لەدەزگاکانی دەسەلاتی سەراسەریدا.

بزوتنەو هیه کۆمەلایەتی لەبەرامبەر داگیرکاری، تیرۆر...

ئەم داوهر ئیلیونکەرەیی داگیرکاری و جەنگ و تیرۆر و پیکدادانە قەومی و دەمارگیرییە و ئەوانی تر کەزۆزانە ژمارەیی قوربانیان و مەیدانەکانی کارەساتەکانی پەخشە کریتەو، لایەنە جۆراوجۆرەکان و پەردە خۆیناوییەکانی جەنگی ناوخرۆیە لەعێراق کە ماو هیهکی زۆرە لە "پیشینی" تێپەربوو و گۆراوهر بۆ واقعیەتیکی هەمەرۆزە لەدژی گۆزەرانە خەلکی ئەو کۆمەلگایە. ئیمە لەکەناری حیزبی کۆمۆنیستی کریکاری عێراقەو ماو هیهکی زۆر بەرلەهیرشی ئەمریکا، ئەمەمان پیشینی کرد و بەدەنگی بەرز راما نگیانە. پیشینی ئەوکاتەیی ئیمە کە پشەتەستوو بوو بەتەحلیلی مەنتیقی رووبەر و بوونەو هیه دوو قوتبی تیرۆریزمی جیهانی، بەداخوهر خراپتر لەهەر لیکدانەو هیهکی روویاوه. ئەمە ئەو سیناریۆ رەشەیی کە لایەنگرانی ملهپوری و تاوانکاری ئەمریکا ئینکاری روودانیان دەکرد و ئیمە دوو پاتماندە کردوو کە ئەگەر پیشی پێنەگێرێ حەقی دەبێ (لایەنگرانی ملهپوری ئەمریکا لەناو ئۆپۆزیسیۆنی راستی سەلتەنەتی و جهوریخوازانی جهوری ئیسلامی ئێران لەئەوپەرێ بێ مەسئولیەتیانەو، هەر ئەم درۆ و دەلەسە ترسانکانەیان دەو کە لەمەیدانی سیاسەتی ئێراندا پیشەکی بکەن).

بەلام عێراق بەتەنھا مەیدانی جەنگی ناوخرۆ و سیناریۆ رەش نییە، بەلکو مەیدانی نامادەیی یەکی هیزی کۆمۆنیستی بەپەرچەمی رەتکردنەو هیه ئەم بارودۆخە خۆیناوی و کارەساتبارەیی بەدەستەو هیه. حیزبی کۆمۆنیستی کریکاری عێراق و "کۆنگرەیی تازادی عێراق" کە داھینانی ئەم حیزبەییە و لەلایەن رابەران و هەلسووراوانی ئەو هیه پیکهاتوو، لەناو جەرگەیی بزوتنەو هیهکی فراوانی کۆمەلایەتیەو کە لەیه کاتدا هەم لەبەرامبەر داگیرکاری ئەمریکا و لەدژی جەنگ و دەعوای دارودەستە ئیسلامی و قەومیەکان و هەم لەدژی دەستدریزی کۆنەپەرستی ئیسلامی عەشیرەیی بۆسەر ژنان راوهرستاوه، فەعالییەتی خۆی بۆ ریکخستن، و یە کگرتووکردن و هینانە مەیدانی هیزی خەلک دەستپێ کردوو.

كۆبونەنەكانى ئەم دواییانە "كۆنگرەى ئازادى عىراق" لەبەسرا و بەغدا و ھەررەھا دەسبەكاربوونى فەرعى بەرىتانىيائى ئەم رىكخراوھ كەپەكشەممەى رابردوو لەلەندەن بەرپاكارا، نەك تەنھا مۆدەى ئازادى عىراق لەھەلومەرجى تالۆسەختى جەنگى ناوخۆى ئىستاتىيە، بەلكو مىكانىزمى واقەى ئەم ئازادىيەى خستۆتە بەردەم ھەموو خەلكى تىنووى ئازادىيەوھ. ئەمە يەك بزووتنەوھى واقەى خەلكىيە كەلەيەك كاتدا لەدژى داگىركارىيە ئەمىرىكا و ھاوپەيمانانى، وەلەبەرامبەر جوجوول و تىكۆشانەكانى كۆنەپەرسى ئىسلامى سىياسى و دارودەستە قەومى-عەشیرەيىيەكان و لەدژى پاشاوەكانى رژیى بەعس ھاتۆتەمەيدان. ئەم بزووتنەوھىە شایستەى گەرمترین و بەرفراوانترین پشتىوانىيە لەلایەن ھەموو ئازادىخووانانى سەرتاسەرى جىھانەوھ.

لەكۆمونیستای ژمارە 44 بلاوكراوھى
حىزبى كۆمونیستى كرىكارىيە ئىران-حىكمەتىستەوھ وەرگىراوھ.